

TEDENSKE SLIKE

Naročnina za Avstro-Ogrsko: $\frac{1}{4}$ leta K 2'50, $\frac{1}{2}$ leta K 5'— celo leto K 10'—; za Nemčijo: $\frac{1}{4}$ leta K 3'50, $\frac{1}{2}$ leta K 7'— celo leto K 14'—; za ostalo inozemstvo, celo leto fr. 16'80. Za Ameriko letno 3'25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celo letno 8 kron. Posamezne šte. 22 vin. — Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.

Štev. 13.

V LJUBLJANI, v sredo 4. novembra 1914.

Leto I.

Naši vojaki z brzostrelnimi topovi, postavljenimi v strelske järke, obstreljujejo na gališkem bojišču blizu Przemysla umikajoče se ruske čete

M. Koman:

Za domovino.

Dekle v izbici sloni,
solza ji obrazek moči,
duh ji splaval je v daljine
kjer vrše se boji vroči.

„Čakaš, dekle, ženina.
Ga li boš kedaj dobila?
Kaj če vzame ti ga druga —
tekmovalka — smrt nemila?”

Jablan v vetru zašušti...
in dekletu se dozdeva,
da šuštenje velih listov
na uho ji pesem peva:

Ako se ne vrne več,
s tem si lajšaj bolečino:
če je ljubi padel v boju,
padel je za domovino!”

Pohištvo, ki potuje.

Maupassant je spisal bizarno novelo, v kateri ponoči razno pohištvo neke vile, dvignjeno od nevidnih sil, izgine skozi okna in vrata. Lastnik stoji na vrtu, gleda to pošastno vrvenje, postane ves zmeden zaradi tega nepojmljivega dogodka in misli, da je sanjal; toda naslednjega dne najde svojo hišo popolnoma izpraznjeno. Ta mistični dogodiljaj ga tako pretrese, da gre po svetu, kjer bi mogel pozabiti na vse to. Nekega dne gre po stranski ulici malega mesta mimo izložbe starin; raztresen se ozre vanjo in spozna tam vse svoje pohištvo. Druga uganjka ga pretrese še bolj; odpravi se domov, kjer mu prihiti njegov sluga nasproti ter mu v eni sapi pripoveduje, da so preteklo noč nevidne moči prinesle vse pohištvo zopet nazaj..

Baron Sigmund Perenyi, ogr. drž. tajnik v notranjem ministrstvu, je potomec marmaroškega rodu. Bil je več let veliki župan v Marmarošu; iz njegove rodbine je poteklo tekom stoletij petinštirideset velikih županov.

Ko se je baron Sigmund Perenyi pojavil nekega večera minoli teden v klubu svoje stranke, so mu prijatelji glasno in veselo čestitali, da so poslednji Rusi končno pregnani iz Marmaroša.

Baron Perenyi je ves ginjen sprejel te čestitke. Odkar so se pojavili v Marmarošu prvi kozaki, ga ni videl nihče smehljati se. Zdaj pa se je smehljaj, in v dokaz, da so mračne ure pretečenih tednov izginile docela, je pripovedoval sledeče:

„Hvala Bogu, Rusi so resnično za gorami! Sicer pa poročajo uradna poročila, da nikakor niso gospodarili toli strašno. Kolikor se je zgodilo v karpatskem ozemlju plenitev, je le najmanjši del zapisati na račun Rusov; večino tistih pustošenj imajo na vesti rusinski kmetje. Delali niso tega morda Rusom na ljubo, nego iz roparskih instinktov sodrge, ki je zlorabljala trenutno odsotnost krajevnih avtoritet v to svrhu, da se je mogla enkrat do sita naropati. Meni samemu se je pri tem zgodila prav čedna povestica.

Tam gori v Marmarošu, sredi gorovja, v tistem gozdu imam malo vilo. Vsega skupaj štiri sobe. Toda v krasni legi in prav prijazno opremljeno. Ljubek prostorček, kjer preživim s svojo družino vsako poletje rad par tednov. Ko so torej Rusi odšli iz kraja, kjer leži moja vila, sem želel zvedeti, kakšna usoda je zadela mojo malo vilo. Brzjavno sem naprosil velikega župana marmaroškega, naj odpošlje tja detektiva, ki pozna kraj. Detektiv je odšel tjakaj, našel vsa vrata na iztežaj odprta in vse poslopje popolnoma izpraznjeno. Mize, stole, omare, svetiljke, fotelje, zofe, preproge, vse so odnesli. Ostala je ena sama omara, a še v to so vlomili in jo izpraznili.

Moj detektiv je odšel nato v sosednjo vas in je sklical ljudi. In nagovoril jih je tako-le:

„Pa ste vendar res podli in nehvaležni lopovi! Ali ni bil gospod baron Perenyi vedno dober do vas? Vi ste se mu na tak način zahvalili. No, boste že videli, kaj se zdaj zgodi! Jutri pride semkaj vojno sodišče in postavi dvanajst vislic. Žreb odloči, katerih dvanajst prebivalcev te vasi se bo zibalo na teh vislicah. Zakaj, da ste bili vi tatovi, tega ni treba še dokazovati!”

Tako je dejal, stopil v svoj voz ter se odpeljal.

Naslednjega jutra ob sedmih pa je bil detektiv že zopet pred mojo vilo. Že med vožnjo tjakaj je opazil po izprani blatni cesti sveže kolesnice, ki so morale nastati šele preko noči. Veselo se je muzal detektiv: njegova taktika očitno ni ostala brez vtiska.

In resnično, ko je vstopil, je imela vila zopet čisto izpremenjeno lice. Nič več ni bila prazna, kakor prejšnjega dne. Vse štiri sobe so bile polne pohištva, in vse je stalo zopet na svojem prostoru. Preproge so bile tu in zastorji in vse perilo in vse porcelansko posodje in vse pohištvo.

Tako se mi je zgodilo z opravo moje vile v karpatskem gozdu. Najprej so mi jo ob belem dnevu ugrabili, in potem so mi jo zopet ponoči tatinsko spravili nazaj. Prisotnost Rusov je zadoščala, da so se vzbudili v duši ljudstva speči nizki instinkti. Povračajoča se avtoriteta domače države pa je prisilila drhal, krivico takoj popraviti.”

Taka je bila povest državnega tajnika barona Perenyija. Historija ni tako bizarna kakor povest Maupassantova. Tudi tukaj je bilo pohištvo, ki je izginilo skozi okna in vrata in se nato čez noč zopet povrnilo. Le da ni bilo tukaj nikakih nevidnih sil. Kozaško strašilo po karpatskem gorovju je napravilo drhal za gospodarja nad zakoni in pravico. Kakor hitro pa se je to strašilo razkadilo, sta oživela iznova pravica in zakon. Usoda pohištva v vili barona Perenyija ima simboliški pomen.

Odpri srce, odpri roke!

Kakor da so se vrnil časi, ko je bila babica še mlada! Gospe, žene, dekleta in celo otroci sede z resnimi obrazi po ure in ure ter — pletejo. Zbirajo se v krožke, majhne družbe, sestajajo se zunaj na solčnih krajih, na otroških igriščih, da, celo v gostilnah in kavarnah ter pletejo, pletejo tople jopiče, nogavice, kučme, kolenice in zapestnike za tisoče in tisoče naših dragih, ki se bojujejo gori na mrzlem severu za domovino. V mestu in na deželi snuje naše marljivo ženstvo odbore, ki nabirajo prispevke za volno. In potem se kosajo žene in dekleta, katera bo urnejša in bo izdelala več gorkih daril za naše hrabre vojake. Vsako minuto treba uporabiti. Najsi bodo same ali v družbi, vedno gibljejo njihove roke pridno igle.

Petlje se nizajo na petlje, misli na misli! Koliko vročih želj, gorečih nad vpletajo v mehko volno! Koliko prisrčnih pozdravov in toplih besed!

In sami ne vemo, kdaj in kako se je pri tem novem, iz starih časov prenešenem delu, polagoma izpremenilo vse naše življenje. Z zlatom okovani prsti so trdi in okorni, zato proč z dragimi prstani! Ročni obročki nas samo ovirajo pri pletenju in šivanju, bolje je, da jih spravimo oz. darujemo bojnemu zakladu. Drage obleke, razkošni klobuki se tudi prav nič ne

podajajo priprostemu delu naših babic in sedanjim resnim časom, ko nam kličejo od vseh strani: Podpirajte ranjence, dajte za Rdeči križ, pošiljajte gorko obleko za vojake, darujte perila za bolnišnice, ne pozabite rodbin pod zastavo vpoklicanih vojakov, usmilite se beguncev iz Galicije! Ne, sedaj bi se zdelo človeku greh živeti potratno in v izobilju, ne da bi dajal s polnimi rokami!

In priznati treba: dasi so se skrčili vsi zaslužki in žanje sedaj le par ljudi, dasi se je skoraj vse izdatno podražilo, dasi jih je mnogo brez dela, vendar dajejo ljudje, dajejo in delajo za vojake, kar in kolikor le morejo, žrtvujejo iz dobrega srca. Srednji, mali in prav majhni ljudje darujejo prav mnogo, da, največ! Oni, ki trdo delajo, oni, ki sami trpe in zato vedo, kaj je beda in trpljenje, oni žrtvujejo največ. A to je pritrغانo od njihovih ust!

A milijonarji, bogataši? O njih ne slišimo v sedanjih težkih časih skoraj ničesar! Njih imen ne čitamo med darovalci! Ali pa so njihova darila v splošnem sramotno majhna in neznatna. Še dalje se ode vajo v baršun in svilo, žive v prostranih palačah, vozijo se v avtomobilih, na milijone revežev pa ne marajo misliti. — Na Dunaju je 1100 milijonarjev, a izmed teh se jih je s skromnimi darili za ranjence itd. oglasilo samo nekaj nad sto, vsi drugi so ostali ponižno v ozadju.

Še slabše kakor dunajski bogataši so se izkazali budimpeštanski in milijonarji z dežele. Darovali so kolikor mogoče malo ali pa celo nič. Noblese ni

pokazal niti eden. Zato moramo tem višje ceniti darila naših ljudi, ki so večinoma sami reveži, a dajejo v kljub temu radi in dosti. Ali ni ginljivo, če sega majhen uradnik, obrtnik, kmet, delavec v žep in daruje za dober namen?

In naša mladina? Še lansko leto v tem času se je shajala na plesih, v gledališču, na koncertih in domačih sestankih. Kramljala je o tisočerihih stvarih, ki se nam zde sedaj tako majhne, tako ničeve! Danes se shajamo namreč samo še „pri pletenju“, kakor se shaja kmečki svet „na preji“. Pogovor pa se suče samo okoli vojne, te grozne stonoge pošasti, ki razteza svoje ude na vse strani in brizga vsenaokoli strup in pogin.

A iz tega pogina, iz razvalin vzklije novo, krepko, mlado in lepo življenje! Morajo se uresničiti tisočere goreče želje, ki jih vpletamo v mehko volno, in iz katere rastejo jopiči, nogavice, kučme, kolenice in zapestniki za naše junake na severu in na jugu.

Jarki in trdnjave.

Sedanja vojna je prinesla velikanska presenečenja. Vse stare izkušnje so postale skoro nerabne. Hanihal, Caesar, Friderik Veliki in Napoleon bi se gotovo čudili, kako temeljito se je izpremenil način vojevanja in kako se je predru-gačila vrednost nekdanjih vojnih sredstev. Moderna vojna zmaguje s povsem novim orožjem, in glavno ulogo igra danes ne sablja,

Iz zopet osvobojene Bukovine: Bukovinski kmetje in kmetice.

Lesena cerkev ob pokopališču v Bukovini.

S francosko-nemškega bojišča: Nemški pešci kopljejo za svojo bojno črto nove strelske järke.

ne puška, niti top, nego lopata. Prvo in najvažnejše delo, ki ga mora opraviti vojak v današnji vojni, je kopanje jarkov. Čim bolje se zakoplje in čim globlje zarije v zemljo, tem gotoveje zmaguje. Vojna na Francoskem traja že dva meseca, in lahko se reče: vojna se vrši iz jarkov, ki se vedno bolj podaljšujejo in poglobljajo. Jarki se izpreminjajo v pravcate utrdbe, zakrite in obzidane z betonom in kamenjem, obite s plohi, zavarovane z žicami, zvezane med saboj s telefoni in telegrafi ter z raznimi vojnimi pomočki. Celo svoja ležišča in svoje jedilnice imajo vojaki v teh globokih in širokih jarkih; v premorih svirajo bojovníki na harmoniko in piščal ter prepevajo v zboru. Da včasih ondi tudi kartajo in pišejo svojcem težkopričakovana pisma, se razume.

Vojaki današnje vojne so postali nekaki trogloditi, predzgodovinski stanovalci jam in špilj, le s tem razločkom, da so oskrbljeni, kolikor je to možno, s komfortom (z udobnostmi) moderne življenja. Vojna tehnika današnje vojne se more uveljavljati le s pomočjo daleč in široko razporejenih jarkov, iz katerih streljajo stotisoči pešcev in tisoči

pani v jarkih. Zato pa je moderna vojna toli dolgotrajna in so uspehi toli počasni. Kakor krti rijejo vojaki rove bližje in bližje sovražniku ter izkušajo z vsemi sredstvi pregnati drug drugega iz kotanj in grap. Topovi sipajo šrapnele in granate nanje, a težko in

Nemški domobranci, starejši letnik, v strelnih jarkih ob belgijsko-francoski meji.

le redkokdaj jih najdejo in zadenejo. General Svetozar pl. Boroevič poveljnik naše armade v Galiciji, je dejal:

„Znano mi je, da je javnost razočarana, ker se uspehi niso vrstili udar na udar, kakor je to javnost pričakovala. Bitka pri Rossbachu je trajala pol ure, pri Gravelotu pol dneva, pri Sedanu en dan in vsaka teh bitk se je končala s katastrofo za onega, ki je bitko izgubil. Pri Tomaszovu sem se boril 7 dni in pri Lvovu pet dni, tako dolgo, da se je situacija razvila. In na Francoskem traja bitka sedaj že več tednov. Nasproti temu pa je trajalo obleganje Sebastopola 4—6 mesecev, medtem ko so bile sedaj najmočnejše belgijske trdnjave v 2—8 dneh premagane.“

Vojna je danes tehnični

Rusko topništvo, zavarovano z zakopi in jarki na poljskem bojišču.

problem. Odkrito priznam, če bi imeli Rusi našo pehoto, bi bili danes že na Dunaju in če bi imeli mi artiljerijo tako močno, kakor je ruska, bi stali sedaj v Kijevu. Sredstva vojne so sedaj druga, ljudje so ostali isti. Samo na njih živce se stavijo danes druge zahteve. Videli ste moža iz ljudstva v boju in gotovo ste tudi videli, kako izboren material imamo. Ruski človeški material pa je ogromen. Stali smo Rusom nasproti začetkom vojne kakor 1 : 3, sedaj stojimo Rusom nasproti kakor 1 : 2 in končno bo razmerje 1 : 1. Takrat bo prišla odločitev s katastrofalnim pojavom in kakor sem trdno prepričan, z zmago našega orožja. Do tedaj je treba javnosti svetovati: Potrpljenje, potrpljenje, potrpljenje! Ali bo trajalo 4 tedne ali 4 mesece, ne more reči noben človek.“

Tudi v Galiciji se vrši danes ljuta borba z lopatami in iz jarkov. Rusi so se zakopali kakor Francozi in zakopati so se morale tudi naše čete kakor so se nemške. Sredi Ruske Poljske pa je prav tako. Vojna se je preselila s površja v podzemlje!

Nasprotno pa so izgubile trdnjave, ki so bile včasih najhujše orožje, danes skoraj že ves svoj pomen. Včasih so bila obleganja trdnjav brezkončna, in dobro s hrano in strelivom preskrbljena trdnjava se je mogla uspešno braniti po več mesecev. Danes padajo

pred novimi nemškimi možnarji kalibra 42 cm in pred novimi avstrijskimi motornimi baterijami kalibra 30,5 centrimetrov celo najmočnejše, vsestransko bogato opremljene in rafinirano zavarovane utrdbe. Trdnjava Longwy je padla po petdnevem, Maubeuge po deset-

V jarku od šrapnela ubiti Rusi.

dnevem in celo Antverpe po dvanajstdnevem obleganju. Sebastopol in Pariz pa sta se mogla svoj čas braniti še celih 6 mesecev! Danes so torej najvažnejše bojno sredstvo lopata in jarek! In zopet moramo reči, da zmaguje najmodernejša veda: tehnika, ki je pač iznašla tudi vsa druga, doslej nečuvana vojna sredstva: moderne topove, aeroplane, Zeppelinovce in avtomobile.

Na obvezovališču avstrijskega Rdečega križa za bojno črto na južnem bojišču ob srbski meji.

Ranjenci v lazaretu Sokola žižkovskega v Pragi. Bolničarke so češke Sokolice.

EMIL GABORIO:

27. nadaljevanje.

Izgovor krivca.

„Izvolite mi oprostiti, ako se vam drznem ugovarjati v nekaterih rečeh. Vaša dobrota me je ganila globoko, ali prosil bi vas, da počakate še malo z njenimi dokazi. Ako me hočete poslušati, upam, da ne zavržete docela mojega naziranja. Moj neobičajni položaj mi nalaga vzdržnost kot prvo dolžnost. Javnega mnenja se človek sicer ne sme bati, a tudi izzivati ga ne sme. Ako storite tako, kakor ste rekli in nastopim jaz tako hitro kot vaš sin, dočim je drugi sin vsem še v tako živem spominu, bi se zdelo, da sem komaj čakal trenutka, ko se polastim svojega plena. In v trenutku, ko tare našo hišo tako težka nesreča, bi mi pristojalo še posebno malo, nastopiti s tolikšnim sijajem.“

Stari grof je poslušal mirno, brez znamenja odobravanja ali nejevolje; vendar pa se je videlo ostremu Noelovemu očesu, da ne zametava popolnoma njegovega mnenja. Ta misel mu je dala poguma; nadaljeval je in razložil podrobno svoje mnenje.

Opozoril je grofa, da bi mu kratka prehodna doba olajšala nalogo, privaditi se novega, njemu doslej tujega položaja. Saj menda tudi on ne želi, da bi kazal njegov sin manire človeka, ki se je pogrofil čez noč. Vrh tega ima obveznosti do svojih strank; posrečilo se mu je, zasloveti kolikor toliko kot odvetnik, in zdaj ne bi rad skočil kar tako iz meščanskega v plemiško življenje, tem manj, ker je prej izražal nazore, ki jih deloma ne more vzeti s seboj v komarski dvorec, deloma pa se tudi ne dajo zatajiti meni nič, tebi nič, od danes do jutri. Ko pa je prašal

Ranjenci v ljubljanski garnizijski bolnici.

Ranjenci v telovadnici Sokola v Brnu. Bolničarke so moravske Sokolice.

grof porogljivo, če je tudi on liberalen — saj to da je sedaj obča bolezen mladine: tudi Albert je bil nekam liberalnih nazorov — je razložil hladno, da inteligenten človek, ki mu je do uspeha med svetom, ne more kar vprek zavračati takih idej. Sicer pa da streme po njegovem mnenju razne stranke itak samo po osebni moči in vplivu; grof naj bo le prepričan, da bo umel ravnati tako, kakor mu vleva novi stan.

„Nadejam se tega,“ je odgovoril grof. „Bog ne daj, da bi moral kdaj obžalovati, da sem vas zamenil za Alberta.“

„Upam, da boste zadovoljni z mano. Ker pa že imenujete nesrečnejša, bi rad porabil priliko, da izpregovorim par besedi njemu v prilog.“

Grof je pomiril Noela s sumnim pogledom in vprašal: „Kaj moreva zdaj storiti zanj?“

„Kaj!“ je vzkliknil Noel živahno. „Zapustiti ga hočete, zdaj, ko nima žive duše, da bi mu stala pri-

jateljsko ob strani? Vaš sin je, moj brat je, trideset let je nosil ime Komarenskih. Člani ene rodbine jamčijo drug za drugega. Ali je storil zločin, ali ne — do najjane pomoči ima sveto pravico.“

Že spet je slišal grof iz sinovih ust svoje lastno mnenje; to ga je ganilo nekoliko. Prašal je torej z milejšim glasom:

„Kaj pa mislite storiti?“

„Rešiti ga hočem, ako je nedolžen, kar upam še vedno. Odvetnik sem; ali ni prav, da nastopim kot njegov zagovornik. Slišal sem že večkrat, da nisem brez talenta. In prav v tej zadevi hočem dokazati, da je to resnica. Poizkusiti hočem njegovo rešitev in napeti v ta namen ves svoj razum in vso svojo zgovornost. To bodi moj poslednji nastop v javnosti.“

„Kaj pa, če prizna?“ ga je prekinil stari grof. „Če je že priznal morebiti?“

„Potem, gospod grof,“ je odgovoril Noel z mrklo

Počitek Srbov v jarku. Ranjenega nese tovariš na obvezovališče.

resnobo, „potem bi mu storil poslednjo uslugo, ki bi jo v takšnem slučaju tudi jaz pričakoval od svojega brata; priskrbel bi mu sredstvo, da more zapustiti svet, preden ga obsodijo.“

„To so vrle besede, sin! Prav govorite — tako prav, da bolje ni mogoče!“ Podal je Noelu roko in odvetnik je spoštljivo segel vanjo.

Videl je, da je že na pravi poti do srca ponosnega aristokrata. Še malo, pa si ga osvoji; saj si je znal nakloniti že zdaj njegovo odkrito pohvalo.

Vendar pa je želel grof, da se nastani Noel pri njem, četudi manj očitno. Toda Noel je zopet ugovarjal.

„Oprostite, gospod grof. Ko ste mi ukazali iti z vami, sem ubogal, kakor mi je velevala dolžnost. Zdaj pa me kliče druga, ki ni manj sveta. Gospa Žerdijeva se bori s smrtjo. Ali morem, ali smem zapustiti v smrtni uri njo, ki mi je bila zvesta mati?“

Grof se je naslonil nazaj, skril obraz med dlani in zamrmral: „Valerija! Valerija!“

Preteklost je vstala mahoma pred njegovo dušo.

„Ranila me je hudo,“ je nadaljeval, sledeč svojim mislim. „Uničila mi je življenje. In vendar — mari imam pravico, da sem neizprosen? Ona se je zrušila pod nesrečo, ki je zadela njenega sina, povzročitelj zla pa sem pravzaprav jaz. Gotovo bi ji bila moja beseda v tolažbo na zadnjo uro. Spremim vas.“

Neprijetno je bilo Noelu slišati to ponudbo.

„Ah, gospod grof,“ je dejal živahno, „prihranite si ta pogled, ki bi vam trgal srce. Plemenitega namena, ki vam je pred očmi, vendar ne bi dosegli. Povdariti vam moram, da vas nesrečnica niti ne bi spoznala, kaj šele razumela.“

„Pa pojdite sami,“ je vzdihnil grof. „Pojdite, sin!“

V Noelu je zavrisnilo kakor fanfara zmage ob zadnjih dveh besedah, ki jih je izrekel grof z rahlim glasom. Poklonil se je v slovo, a grof mu je mignil, naj počaka.

„Pridite vsekakor k večerji. Jaz večerjam točno ob polsedmih.“

Pozvonil je. Prvi komorni sluga je stopil v sobo.

„Deniz, če me tudi ne bi bilo doma za nikogar — ta gospod je vedno izvzet. Povejte vsem: gospod je tu doma.“

TRINAJSTO POGLAVJE.

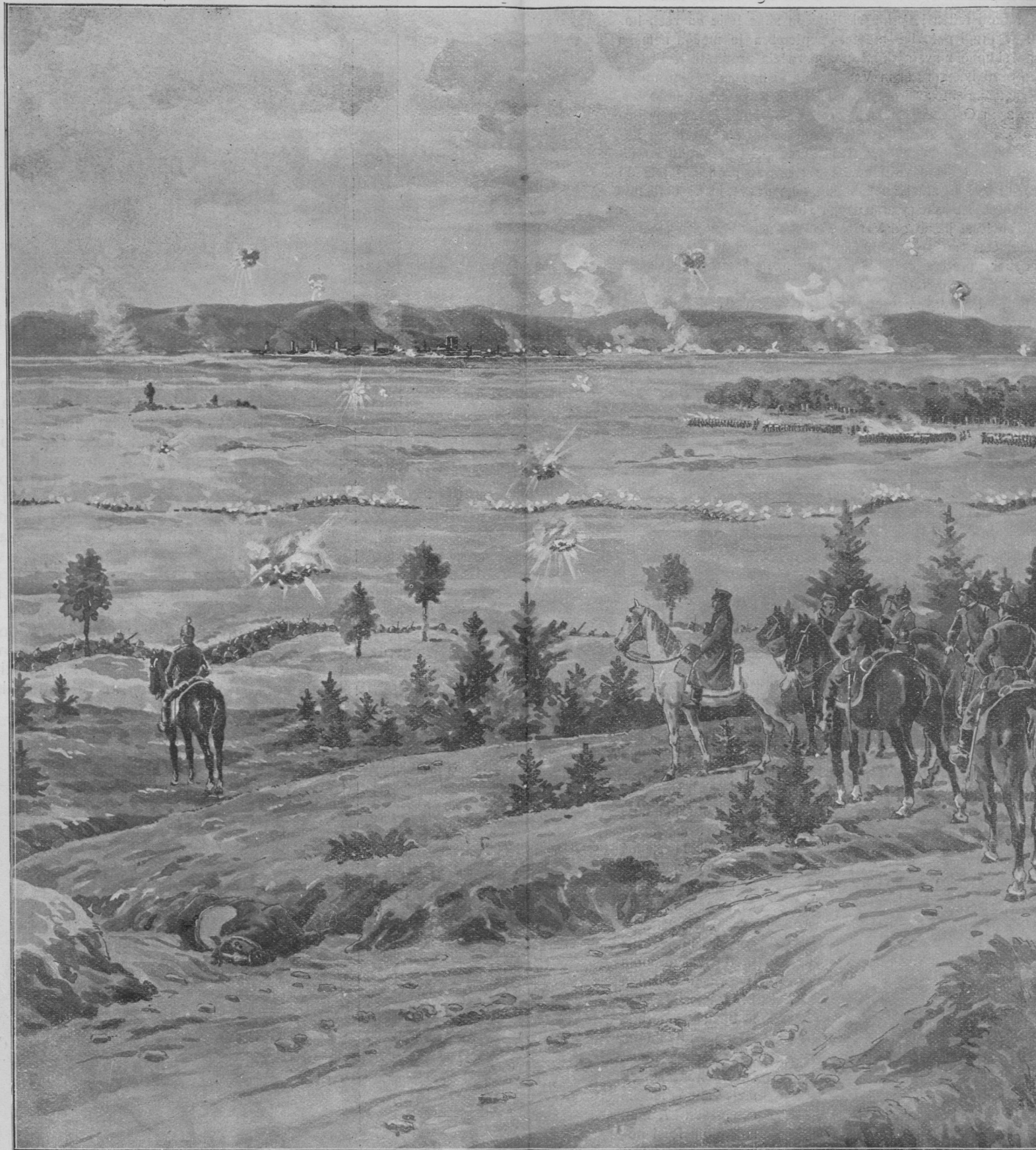
Tabaret je bil za enkrat poražen; vendar pa ni smatral svoje stvari za izgubljeno, ko je odšel preiskovalni sodnik iz justične palače in ni hotel več poslušati njegovega dokazovanja.

Obupu, ki ga je popadel v prvem trenutku, je sledil kmalu pogumen sklep: ne umakniti se! Kar je bil spoznal za pravo, je sklenil tudi izvršiti za vsako ceno. —

Šlo je za človeško življenje. Tu ni bilo obotavljanja, niti ura ni smela preteči neizrabljena.

Ko pa je stopil na cesto, se je oglasila tudi v njem natura in zahtevala svojo pravico. Želodec ga je opomnil, da ni zavžil ves dan še niti grizljeja. Stopil je v restorán ob bulvarju in si naročil jesti. Znana stvar pa je, da gleda človek vse reči pred jedjo čisto drugače kakor po jedi.

Tabaretu se vsa zadeva zdajci ni zdela nič več tako težavna. Pomislil je, da ima cel mesec čas, napejati svojo premetenost in spretnost. Ko bi mogel vsaj obvestiti mladega grofa Komarena, da se nekdo zastavlja zanj!

Z rusko-poljskega bojišča: Prodiranje avstrijskih in nemških čet v rojih, skritih v jarkih in zakopih, proti Ivangorodu. Spredej na desni ob gozdu rezerve; zadaj na desni poveljništvo.

Po večerji je vstal mnogo boljše volje ter se napotil, kakor običajno, naglo in čilo na svoj dom. Devet je bila ura, ko je stopil v hišo.

Najprej se je vzel po stopnicah, ki so držale v Žerdijevo stanovanje. Mikalo ga je vendarle izvedeti, kako se počuti njegova bivša in nekdaj tako spoštovana prijateljica gospa Žerdijeva.

Noel sam mu je odprl vrata. Zdel se je ves razburjen od boleti. Tabaret je menil sam pri sebi, da mu mora biti bolnica vseeno še zelo pri srcu, četudi ni njegova mati. (Dalje sledi.)

87. pešpolk.

V bojih ob Lvovu in Grodku se je prav posebno odlikoval tudi 87. pešpolk, ki ga tvorijo večinoma spodnještajski Slovenci. Imeli so tudi precej ranjenec, a večina je ostala v svojem pogumu nezlomljiva in zdrava. Spodnještajski Slovenci so kras in ponos naše gališke vojske, kakor so vsi slovenski polki med najodličnejšimi. Iz vojnega tabora 87. pešpolka smo prejeli celo bojne slovenske pesmi. Iz teh naj navedemo par stihov:

Korajzni fantje mi smo vsi
če vidi nas sovrag, zbeži,
a mi za njim se zadržimo,
povsodi ga lovimo.

Saj kliče svitli naš vladar,
oh, oče naš, predobri car,
za dom nas kliče: „Fantje, v boj!“
glas ta zmir slušamo takoj.

Ali:

Ganate in šrapneli
nad glavo nam leté
že zjutraj in dan celi,
da solnce za gore gré

Tla od trupelj so pokrita
kot bi peska kdo nasul,
in s krvjo so vsa polita,
kot bi tod divjal Herkul.

Danes smo še živi, zdravi,
li bomo jutri še? Bog ve!
Marsikomu srce pravi,
da čaka ga gorjé!

Grmé, grme topovi
čez goro in čez plan,
a mi ležimo v rovi,
minil četrti je že dan ...

Iz rogov in strelskih jarkov nam pošiljajo take pesmi vrli slovenski Spodnječajerci. Po svoji obliki res da niso vzorne te pesmi, a govore več in čisteje kot cela pesmarica marsikatega umetnega pesnika

Igralec Fran Bohuslav — težko ranjen.

Tudi igralci vseh narodnosti so morali pod puško ter igrajo zdaj uloge na bojiščih. Žal, da bo marsikatera uloga preveč tragična, in da mora marsikak komik, ki je širil s svojim humorjem in s svojo dovtipnostjo okoli sebe le veselje in smeh, vzbujaati posledjo sožalje in tragične vtiske. Tudi naš večletni odlični dramatski umetnik, duhoviti, vedno originalni karakterni igralec, veseli, prožni, elegantni operetni pevec in povsod priljubljeni komik Franta Bohuslav se je moral kot rezervist udeležiti bojev na južnem bojišču. Odšel je pogumen in zdrav, poln podjetnosti in zmagovitosti. Od 13. sept. do 25. sept. t. l. je stal v najhujšem ognju. Zadela ga je krogla v desno sence in je zletela pri levem očesu iz glave. Nezvestnega so prepeljali v Segedin, kjer so se zanj živo zavzeli madjarski igralci. Ti Bohuslavovi kolegi so dokazali, da kolegijskost med igralci ni vedno le fraza, ker so storili v polni meri vse, da so Čehu, tovarišu lajšali boleti. Praški igralci pa so poslali po ranjenca svojega tovariša in so ga prepeljali v Prago. Ogromno občinstva skrbi zdaj za našega Bohuslava ter ga obsipa z darovi in cvetjem. Iz Plzna in Brna so došle izjave, da bodo Čehi skrbeli za Bohuslava, če se mu

Skupina Hrastničanov 87. pešpolka, 2. stotnije.

ne obrne na bolje. Češki narod ljubi svoje vrle umetnike v dejanjih. Ljubljana nikdar ne pozabi Bohuslava in njegovih izbornih kreacij v dramah, operah in operetah. Saj je bil ta zavedni Čeh eden najboljših umetnikov na našem slovenskem deželnem odru ter ostane njegovo delovanje med nami zabeleženo z zlatimi črkami v zgodovini slovenske dramatike.

Nadvojvoda Franc Salvator v Ljubljani.

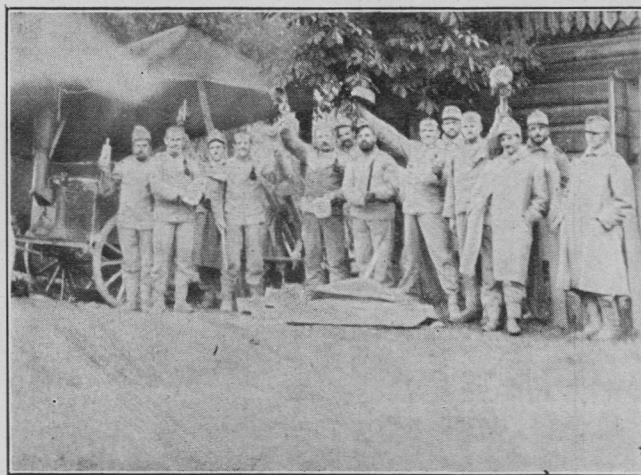
Dne 19. oktobra je nadzoroval Njegova c. kr. visokost gosp. nadvojvoda Franc Salvator, c. i. kr. generalni nadzornik prostovoljnih sanitetnih naprav, na prave Rdečega križa v Ljubljani. Pri tem je izrekel vsem odsekom, odbornikom in sotrudnicam tega društva svojo najvišjo izvanredno zadovoljnost in priznanje. Navedena slika predstavlja Njegovo c. kr. visokost, ko ravno nadzoruje bolnico Rdečega križa v Leoninu, ki je izvanredno in dobro opremljena in služi kot glavna bolnica za sprejem težko ranjenih vojakov.

Psi v vojni službi: Za prevažanje strojnih pušk uporabljajo z velikim uspehom pse.

Minoli teden.

Minoli teden je prinesel ljute in silne boje na vseh bojiščih. V drugi polovici meseca septembra je močna nemška armada skupno z avstrijskimi četami začela prodirati iz Pruske Šlezke proti Ivangorodu in Varšavi ob Visli. Dne 4. oktobra so vrgle nemške in avstrijsko-ogrske čete Ruse od Klimontowa, Opatowa, in Ostrowijeca nazaj proti Visli. Naše čete so pripobile že 5. oktobra utrdbo pri Sandomierzu in istega dne so napadli Nemci mnogoštevilne ruske čete pri Ivangorodu ter jih pognali nazaj k trdnjavi. Dne 10. oktobra so prodrli Nemci do Grojca, ki leži 40 km južnozahodno od Varšave, in so ondi porazili dele 2. sibirskega armadnega zbora. Naslednjega dne so poizkušali Rusi južno od Varšave prekoračiti Vislo, a nemške in naše čete so to preprečile. Dne 12. oktobra so pognali Nemci ruske prednje čete, ki so stale južno od Varšave, nazaj v obroč varšavskih fortov. Končno so zasedli Nemci pred Varšavo progo Kalwarija-Pjasečno-Pružkov in so začeli bombardirati varšavske utrdbe. Dne 14. oktobra je poizkušalo kakih

Naši korenjaki 87. pešpolka pri poljski kuhinji.

osem ruskih armadnih zborov prodirati iz črte Ivangorod-Varšava preko Visle, a so jih naši iznova vrgli z uspehom nazaj. Sovražnik je imel velike izgube. Tudi novi izpad sovražnika dne 16. oktobra iz črte Ivangorod Kosenice je bil uspešno odbit.

Boji okoli Varšave so trajali dalje do 18. t. m., ko so Avstrijci in Nemci združeni vrgli močne konjeniške ruske čete čez Kohačewo nazaj; dne 22. t. m. so porazili Avstrijci pred Ivangorodom dve ruski diviziji, a 24. t. m. se je unela blizu Ivangoroda na južno-zahodni strani velika bitka. Na obeh straneh so stale silno močne čete, toda 27. t. m. so dobili Rusi pomoč ter so končno udri čez Vislo. Naši so ujeli okoli 10.000 Rusov in so imeli zmago že v

rokah. A Rusi so dobili iz Novega Georgijevskega in Varšave okoli 700.000 mož novih čet. Nastala je nevarnost, da naše in nemške čete obkolijo. Toda avstrijsko-nemška armada je Ruse odbila, zajela okoli 40.000 mož ter se obkoljenju umaknila s tem, da je svoje postojanke premaknila. Rusi našim niso sledili. — V Galiciji se boji na črti Medyka-Chyrov-Stari Sambor nadaljujejo brez odločitve. — V Belgiji divjajo na flanderskem obrežju morja silni boji. Belgijsko-angleška posadka je zapustila Antverpe in se umaknila k morskemu obali med Ypern, Dixmude in Nieufort. Že 13. t. m. so zavzeli Nemci mesto Brügge in 15. t. m. kopel Ostende, nato pa so se uneli strašni boji za yperski kanal. Belgijcem pomagajo baje tudi francoske čete. Z morja pa streljajo na Nemce angleške bojne ladje in pomorski čolni. Nemški težki topovi so angleške ladje pregnali, boji pa se nadaljujejo z nečuveno besnostjo. Dne 14. t. m. so Nemci iznova osvojili Lille in zajeli 4500 Francozov. Ko zavzamejo Nemci še flandersko obalo, jim bo pot v Calais odprta. A boji ne bodo še kmalu končani, ker združeni Belgijci, Angleži in Francozi se bore za življenje in smrt. — Z južnega bojišča se poroča: Iz vzhodne Bosne so potisnile naše čete Srbe preko Drine nazaj. Čez Savo so sestavili naši pionirji pontonski most. Naša pehota je prekoračila reko in je napadla utrjene

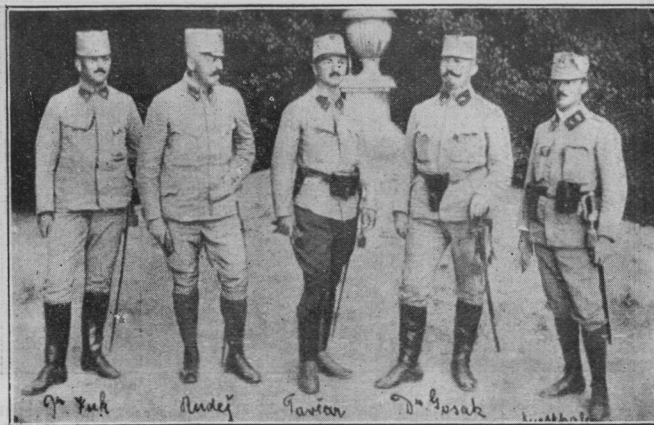

Oddetek 87. pešpolka po boju 8.—12. IX. t. l.

srbske pozicije. Naše čete so pognale Srbe nazaj in so zavzele Srbsko Mitrovico; Srbi so se morali vključiti v ojačenje po dvehurnem hudem boju umakniti, tako da je sedaj ves kot med Savo in Drino v naših rokah. Prvotni boji so se vršili na desnem bregu Save, nasproti Mitrovici. Naša pehota se je razpostavila med Zasavico in Mitrovico ter je prodrla proti Krijovi. Med Mitrovico in Ročajem je prišlo do drugega silnega boja severo-vzhodno Glušijev. Odtod prodirajo naše čete nevzdržema naprej. Uradno se razglša: dne 28. oktobra: „Dne 27. oktobra smo v Srbiji zopet izvojevali uspehe. Z naskokom so naše čete zavzele Ravnje in močno utrjeno sovražno postojanko ob obrežni cesti pri Črni Bari in Mačvi. Pri tem smo osvojili 4 topove in 8 strojnih pušk, vjeli 5 častnikov in 500 mož ter vplenili mnogo vojnega materijala.“ Na Francoskem je položaj neizpremenjen.

Književnost.

Pugelj Milan, Mimo ciljev. Knjižnica „Slovenskega lustriranega tednika“, II. zvezek. V Ljubljani 1914. 8°. 180 str. „Ljub. Zvon“ je prinesel oceno, ki ji posnemamo: Milan Pugelj dozdej ni napisal niti romana niti večje novele, a drobnih stvari je poteklo že silno mnogo iz njegovega plodovitega

Slovenski rezervni častniki na južnem bojišču: gg. dr. Vuk, Rudež, Tavčar, dr. Gosak in Kurzthaler.

peresa in več knjig, zbirke, črtic in povesti lahko imenuje že svojih. Ni se še našla vneta družba, ki bi ga bila dvignila na rame in ga med ovacijami kazala strmečemu občinstvu; vendar so pisateljske vrline Pugljeve brezdvomne. Dialog ni njegova sila, marveč lastno pripovedovanje in opisovanje nenavadnih položajev, ki nam kažejo čudne kontraste, resnobo in smešnost, novelo v sodni dvorani, trubadurja sredi zaljubljenih črnih murnov, zaljubljenost in šepavost, poljube na obrazu, ki pa je žalosten, ker ni kron v žepu itd. Humoriistično učinkujejo njegove često drastične primere. V pričujočo knjigo je združenih deset zgodb o ljudeh, ki streljajo „mimo ciljev“, to je, ne dosežajo tega, kar so hoteli. — „Maj“ je divna slika majske noči in majskega jutra. Človek s svojimi mislimi in čustvi, s svojo domišljijo in domišljavostjo je sredi instinktnih bitij, murnov in slavcev in škrajncev in sredi visokih, a hladnih zvezd ter trubaduri nemo pred oknom ljubice. — „Helena“ je zelo fantastična zgodba, ki pa ima tehten motiv. — „Jerom“ je povest o starcu, ki ga že čaka smrt. — „Zaljubljeni kmet“ je tragična humoreska

Nadvojvoda Franc Salvator v Ljubljani: Na sredi nadvojvoda, ob njegovi levi predsednik Rdečega križa za Kranjsko, c. kr. okr. glavar v pok. Gustav Delcott; v drugi vrsti na levi c. in kr. polkovnik Petrovan in na desni zdravstveni svetnik dr. E. Šlajmer; v tretji vrsti pa so zdravniki: od leve na desno: dr. A. Jenko, dr. Al. Praunseis, primarij dr. Iv. Jenko in dr. J. Karba.

Udeleženci in udeleženke tečaja v Zagorju ob Savi za strežbo ranjencem. Na sredi vodja tečaja dr. Zarnik.

o kmetu, okoli katerega je greh poželjivosti po oblikoviti sejmariji skakal kakor igravo živinče. — „Utešenja“ srčnih boli je iskal gospod Grozd, ko je v samotnem gradiču vsak večer videl ob oknu dekle, ki se mu je videlo, da koprnj v svet in v vrtnec življenja. — „Sveta zemlja“ je bila slovenska domovina starcu, ki v mesečnih nočeh kleči gori na holmu ter prosi odpuščanja da so se ji njegovi sinčki-sokoliči izneverili. Žena, mu je bila tujka in strup načelnega nasprotja je otroval vzgojo. — „Opice“ se med seboj prepirajo za kosček sladkorja, ki jim ga vrže ljubezniva dama za pregrajo, a se odločno in složno obrnejo proti pazniku, ki hoče med njimi delati mir. Nekateri gledalci vidijo v tem sliko svojih lastnih razmer, ki so toliko slabše, ker se mi proti „pazniku“ ne obrnemo tako složno in odločno. Pravi biser v tej zbirki je zame trojna črtica: „Trije meseci“; divno lep je zlasti v „Maju“ opis prirode in njenega življenja. Poleg te črtice bi postavil zgodbo o „Jeromu“. Format „knjižice“ je jako okusen in prikladen na pr. za potovanje in sprehode. Želimo le, da bi podjetno založništvo ne ustrelilo tudi „mimo cilja“ ter pogodilo svoj namen: materijelno korist.

Knjižnica Slovenskega Ilustrovanega Tednika: III. zvezek, Florijan Golar: Kmečke povesti. Tisk Zadržne tiskarne v Krškem. Za R. Murnikovimi „Lovskimi bajkami in povestmi“ in M. Pugljevimi zbornikom novel in novelet

Solarji in šolarice v Zagorju ob Savi, ki pletejo pod nadzorstvom učiteljstva zimsko obleko za naše vojake.

„Mimo ciljev“ je izšla zdaj Flor. Golarjeva zbirka „Kmečke povesti“. Elegantna knjiga s 194 stranmi obseza povesti: Lovec Klemen — Lenčica in zmaj — O hudem kovaču — Pastirska ljubezen — Katrica in hudič — V leščevju — Dve nevesti. Golar je kot pesnik naslednik Josipa Murna in deloma Drag. Ketteja, svojih mladostnih vrstnikov in literarnih prijateljev. Kakor nezabna pokojnika, odlikuje Golarja velika ljubezen do prirode, ki jo opazuje z naivnostjo lirskega poeta in jo slika z nežnimi bojami slikarja pastelista; gozd, polje, loka so mu krasota vseh krasot in opisuje jih vedno v novi dnevni osvetljavi in vsak hip izpremenjenem občutju. Kakor opisuje in slika drevje, pomlad na gori, žitne njive, vihar in mesečne noči, to kaže Golarja celega umetnika. Svoje kmečke motive pa zaodeva v neko prav svojstveno pravljíčnost, prepleta realisto dejanje z motivi narodnih pripovedek in pravljíc in dodaja svoji prozi nešteto dražestnih boj najpristnejše lirike. Poezija v prozi so ponekod njegove povesti, vseskoz v jasnem,

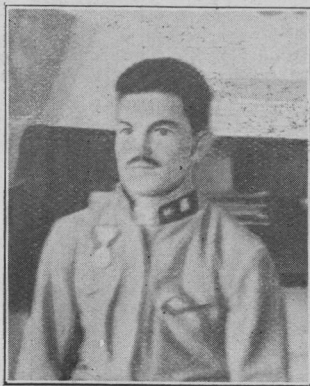

Slovske deklice, gospodične in gospe na Grahovem ob Bači pod nadzorstvom ge. Marice Perinove, pletejo zimsko spodnjo obleko za naše vojake.

zdravem slovenskem jeziku, brez afektacij napisane in ne le literarno zanimive, nego tudi za lajka bogate, uprav napéte vsebine. Šopek narodne poezije bi lahko nazvali to knjižico, ki predstavi prva našega pesnika Slovincem tudi kot odličnega prozaista prav originalnega značaja. Preverjeni smo, da bodo čitali „Kmečke povesti“ z radostjo vsi, ki ljubijo zdravo in sveže slovensko čitilo.

Slike iz vojne.

Slovenci v boju na nož. Narednik našega slovskega celjskega polka, katerega so v bojih v Galiciji zadele tri krogle, je pripovedoval: Bilo je pri G. Naenkrat smo začuli na levem krilu povelja za naskok z bajoneti. Slišal se je klic „hura“, in Bošnjaki so kakor vihra planili proti Rusom. Takoj nato pa je isto povelje dobil tudi naš bataljon; udrli smo proti sovražniku, ki nas je obstreljeval, a nam ni prizadeval posebnih izgub. Bili smo oddaljeni od sovražne črte le še kakih petdeset korakov. Moj voj je imel pred seboj sovražni voj, ki je štel morda kakih 50 mož in vsi ti so, kakor na povelje, dvignili roke kvišku, znak, da se nam udajo. Napredovali smo dalje, a ko smo prekoračili kakih dvajset korakov, so Rusi hipoma pograbili za puške in nas sprejeli s salvo, ki je iz take bližine napravila res precej škode, ki pa

Odlikovani slovenski Sokol: C. in kr. praporščak Anton Thaler iz Ljubljane, odlikovan z veliko srebrno kolajno za hrabrost, zdaj ranjenec na Dunaju. (Glej člančič na strani 12. št. 7.)

nas nikakor ni zadržala. — „Strela božja, tako se pa nismo zmenili!“ sem začul poleg sebe nekega pešca, rodom s Primorskega, in zagrmela je brez povelja tudi z naše strani salva, ki je kar po metla po sovražnem voju. Nato smo pa udrli nanje. Večina Rusov je tedaj padla, ostanek je pa udril v divjem begu nazaj. — Ta dogodek nas je naučil, da moramo biti skrajno previdni vselej in povsod.

Junaški čin slovenskega vojaka. Matija Gril iz Tržiča pešpolka št. 7. se je dne 31. avgusta zvečer na severnem bojišču izgubil v nekem gozdu. Kar zasliši, da nekdo prihaja. Zagleda ruskega vojaka. Močno

zavpije: „Orožje!“ Rus kar od strahu počene na tla in ga prosi, naj mu prizanese. Vzame mu orožje. Kar pride drugi ruski vojak. Ta ga hoče zabosti z bajonetom. Slovenski fant se mu postavi v bran in tudi ta preda orožje. In tako je ujel 6 ruskih vojakov in 1 špijona, vzel vsem orožje ter jih opolnoči, dne 1. avgusta, pripeljal v Lvov. V bitki pri Grodeku je bil ranjen in leži v bolnišnici v Inomostu. Pri sebi ima potrdilo vojaške oblasti, da je ujel 6 ruskih vojakov in enega špijona.

Igralec Fr. Bohuslav, težko ranjen.

Novi Osetov „Silva“-vrelec. Podjetje tolstovrške slatine planinska kislavoda, Tolstivrh, pošta Guštajn, Koroško, železniška postaja Spodnji Dravograd.

Tolstovrška slatina je izborna osvežujoča in okrepčujoča zdravilna in namizna kislavoda. 1

Jabolka in namizno sadje — od 5 kg naprej po 12 do 40 vin. kg razpošilja **A. Oset, posestnik, Guštajn, Koroško.** 402

Važno poročilo. Ker je za časa vojne malo denarja in mnogim ni mogoče kupiti najpotrebnejšega blaga, za obleke in perilo, za sebe ali otroke, se je odločil trgovec **I. N. Šošarič, Maribor**, Gospodska ulica št. 5, da bode kljub temu da se je v tovarnah vse podražilo, prodajal vse ceneje kakor popreje. Platno druk in porhat po 36, 40, 50 in 56 vin. Volneno blago za obleko po K 1.—, 1.20, 1.50. Ker se veliko razproda je zadobiti tudi velika množina lepih ostankov ki se veliko pod ceno prodajajo. Ceniki in vzorci se dobijo poštine prosto. Za neugajajoče se vrne denar. 188

Opravilišče c. kr. razredne loterije pri Ljubljanski kreditni banki naznanja, da sprejema že zdaj naročila za III. razredno loterijo, ki se prične začetkom decembra. V pretečeni loteriji je bilo pri tem opravilišču izžrebanih dobitkov za K 196.000, kateri so bili vsi polno izplačani v gotovini. Med tem dobitki po K 30.000, K 10.000, K 5.000, K 2.000, K 1.000 in veliko število manjših dobitkov.

Pišite še danes po

pogoje radi nakupa izborne turške srečke na ugodno mesečno odplačevanje! V srečnem slučaju zamorete že pri prihodnjem žrebanju dne 1. decembra postati lastnik 1

400.000 frankov!

Srečkovo zastopstvo 3, Ljubljana.

III. knjiga knjižnice »Slovenskega ilustrovanega Tednika«

je izšla in vsebuje
sledede velezanimive
povesti:

Lovca Klemen.
Lenčica in zmaj.
O hudem kovaču.
Pastirska ljubezen.
Katrca in hudič.
V leščevju.
Dve nevesti.

Knjiga je elegantno vezana ter stane za nenaročnike in po knjigarnah K 2.50; za naše naročnike pa le K 2.—.

Naročite si to velezanimivo knjigo!

Premog Uher Ljubljana.

Ruski ujetniki na Nižje Avstrijskem prebirajo krompir.

Veliko ljubljanskega občinstva se ravna po električni uri v Prešernovi ulici št. 1. Opozarjamo, da bi se vsakdo posluževal iste, ki kaže pravi čas in je v Ljubljani edina te vrste. Uro je postavila tvrdka F. Čuden.

Manufakturna trgovina J. Grobelnik

prej Franc Souvan sin
Ljubljana Mestni trg 22
nasproti lekarni.

Posebno bogata zaloga

sukna

 za moška
oblačila!

Najboljši nakupni vir
modernega blaga
za ženske obleke iz svile, volne,
delena itd.

Vedno zadnjegovostirutinšerp.

Bogata zaloga

vsakovrstnih preprog, zaves in
garnitur. Izkušeno dobri šifoni,
platno, kotenine in drugo belo
blago.

152

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Poslano.

G. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

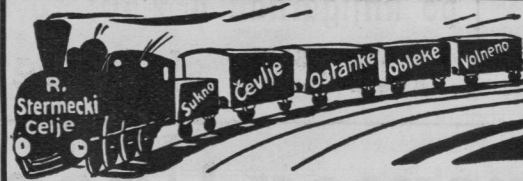
Moja soproga je zadnjega sinčka s Sladinom „sladni čaj“ zredila. Fant je poldrugo leto star, čvrst in močan in ni bil še sploh nič bolan. Pri prejšnjih 3 otrocih je rabila razne redilne moke, s kojimi ni niti približnega uspeha imela. Sladin priporočam vsem staršem. Spoštovanjem

Makso Kovač, c. kr. voj. uradnik.
V Pulju, 23. marca 1914. 284

KRSTE lesene in kovinaste, okraske za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, črevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potrebščine so najceneje pri **Fr. Margolius, Beljak, (Koroško).** — Iščem solidne zastopnike. 33

Darujte za Rdeči križ!

Kupujte pri tvrdkah
ki inserirajo v našem
listu!

R. STRMECKI v Celju, šteč. 341, Štajersko.

Pišite po glavni ilustrirani cenik čez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bulgarije. Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati. 81

GRİČAR & MEJAČ

LJUBLJANA, Prešernova ul. št. 9.

Največja zaloga zgotovljenih
oblek za gospode, dečke
in otroke.

Konfekcija za dame.

Točna postrežba. - Solidne cene.

Sode

dobro ovinjene,
stare in nove,
male in velike,
ima na prodaj

414 **Ivan Buggenig,**
sodarski mojster v Ljubljani,
Cesta na Rudolfovo železnico 7.

in razno moderno blago za moške
in ženske obleke
razpošilja po najnižjih cenah

Jugoslovanska razpošiljalna

V vojnem času

je potrebna zanesljiva ura ali žepna budilka, kakoršno Vam nudi res domača svetovno znana tvrdka, ki je največja zaloga zlatnine in srebrnine ter briljantov, sedaj po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

F. ČUDEN - LJUBLJANA

samo Prešernova ulica šteč. 1

Lastna tovarna ur v Švici. - Naročujte veliki cenik zastonj, je tudi po pošti franko. Kupujem staro zlato in srebro.

A. ZANKL sinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani
85
priporočajo oljnat barve, fasadne barve za hiše, kranjski firnež, karbolinej za les, karbolinej za drevesa, mavec (gips) za podobarje in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje. - Zahtevajte cenike.

Miramar

pri Trstu, hotel „Bellevue“, nanovo urejen, oddaljen tri minute od gradu Miramar. - Morsko kopališče Griljan. Elegantne sobe. - Celoletna oskrba. **V. BENDA, hotelir.** 858

Geno posteljno perje!

1 kg sivga dobrega puljenega 2, boljše 2-40, prima polbelega 2-80, belega 4, belega puhastega 5-10, velefinega snežnobelega, puljenega 6-40 do 8, puha sivga 6 do 7, belega, finega 10, najfinejši prsni puh 12 K.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm, dolga 120 cm široka z 2 glavnica 80/60, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16, napol puh 20, puh 24 K, posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K. Pernica 200/140 cm 13, 14-70, 17-80 in 21 K, zglavnica 90/70 cm 4-50, 5-20 in 5-70 K, spodnja pernica iz močnega črtastega gradla 180/116 cm 12-80 in 14-80 K. Razpošila se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

Najboljši češki nakupni vir. - Naročila od 5 kg naprej franko.

S. BENISCH, DEŠENICE 180, ČESKO.

Natančnej cenik gratis in franko. 20

Za vojake!

Toplo perilo, pletene telovnike, rokavice ter nepremočljive spalne vreče in druge vojaške potrebščine.

31

Za gospode!

Klobuke, perilo, kravate i. t. d. Zadnje novosti pravkar došle.

Modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. KETTE

LJUBLJANA, Fran Josipa c. 3

PRIPOROČA SE

UMETNA KNJIGOVEZNICA

IVAN JAKOPIČ, LJUBLJANA. 156

Edina prim. tovarna dvokoles

„Tribuna“

Gorica, Tržaška ulica 26.

Zaloga dvokoles, šiv. in kmet. strojev, gramofonov, orchestrijonov itd.

F. Batjel, Gorica

Stolna ulica šteč. 2-4.

Prodaja na obroke.

18 Ceniki franko.

Modistka

MINKA HORVAT
Ljubljana, Stari trg 21

priporoča cenj. damam svojo zelo povečano zalogo damskih klobukov in otroških čepic.
Popravila najfineje in najceneje.

»SLAVIJA«

VZAJEMNO ZAVAROV. BANKA V PRAGI.

62 REZERVNI FONDI K 65.000.000.—.

Izplačane dohodnine in kapitalije K 129.965.304-25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 8.000.000.—.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsežkozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. — Uživa najboljši sloves, koder postuje.

ZAVARUJE TUDI PROTI VLOMU.

Vsa pojasnila daje: „Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke Slavije v Ljubljani“.

ANTON BAJEC

cvetlični salon 419

LJUBLJANA - Pod Trančo 2.

Šopki, venci in trakovi.

Vrtnarija: Tržaška c. 34. Brzjav: A. Bajec.

Skrbite vojakom za toplo obleko!

Volnene in pavoljnate obujke (Socken), golenice (Stutzen), dolge nogavice, snežne havbe, zapestnice (šticke), bele jopice (takozvane gorenjske jopice), hlače, rokavice;

vse to je dobiti po režijskih cenah v

405

I. kranjski mehan. avtom. tovarni pletenin in tkanin

Dragotin Hribar
Ljubljana, Zaloška cesta 14.

Po bitkah na francosko-nemškem bojišču: Kopanje skupnih grobov za padle vojake. Častniki nadzorujejo grobokope in zabeležujejo imena mrtvecev. Vsak vojak nosi v obleko všito tablico s svojim imenom.

V listu so slike: Nadvojvoda Salvator v Ljubljani; odlikovani F. Thaler; Bohuslav; psi v vojni službi; slovenski častniki na južnem bojišču; boj na Rusko-Poljskem itd.